

چهارشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۳

۱۲ ذی الحجه ۱۴۴۵ هجری قمری

19 Jun 2024

سال ششم / شماره ۲۲۴

۴ صفحه / قیمت ۲۰۰۰ تومان

Omidsehpress@gmail.com

هفته نامه
اقتصادی
اجتماعی

امید سال
هرمزگان

نگاهی به اولین مناظره شش نامزد ریاست جمهوری؛

کمتر از انتظار

• صفحه ۲

فاطمه محمودآبادی

نخستین مناظره بین شش کاندیدای ریاست جمهوری شامگاه سه شنبه ۲۸ خرداد ماه برگزار شد. محوریت برگزاری مناظره موضوعات اقتصادی بود اما نامزدها بیش از آنکه برنامه‌ای ارائه دهند به صورت کلی رویکردهای خود را در زمینه موضوعات کلان اقتصادی-سیاسی بیان کردند و اکثراً عملکرد دولت حسن روحانی را زیر سوال بردند که در نهایت موجب صدور بیانیه‌ای از جانب او شد. هرچند «قاضی زاده هاشمی» و «علیرضا زاکانی» سعی در ایجاد چالش برای سایر نامزدها داشتند اما روند مناظره آرام بود و سخنان با رویکرد جدیدی از کاندیدای چهاردهمین دوره ریاست جمهوری مشاهده نشد. در یک نگاه کلی «قاضی زاده هاشمی» و «علیرضا زاکانی»، اکثراً مواضع پزشکیان و قالیباف را زیر سوال می‌بردند که این رویکرد، گمانه‌زنی درباره پوششی بودن این دو نامزد به نفع سعید جلیلی را تقویت کرد. از طرف دیگر استقبال از سخنان «مصطفی پورمحمدی» در بین فعالان سیاسی و رسانه‌ای بیش از سایرین بود. به نظر می‌رسد او آماده‌ترین نامزد در اولین مناظره بود. در ادامه مروری بر برخی سخنان شش نامزد ریاست جمهوری داریم.

مدافع دولت سیزدهم

«سید امیر حسین قاضی زاده هاشمی» چندین بار در سخنانش خود را ادامه دهنده راه رئیس‌جمهور فقید و نماینده دولت سیزدهم خواند. قاضی زاده هاشمی نیز در ادامه این مناظره گفت: برای مهار تورم باید سه مساله راحل کنیم. یکی مسائل پولی مالی، بهبود بهره وری و مسائل سیاسی. جمع این سه باید باشد. در مسائل پولی مالی، هم کنترل نقدینگی مهم است هم انضباط بخشی به بودجه دولت است که اصلاح ساختار قانون بودجه خوشبختانه در مجلس تصویب شد و عملکردش شروع شده است. وی افزود: در حوزه بهره‌وری در دولت شهید رئیسی در دنیا به عنوان کشور موفق شناخته شدیم و جایزه گرفتیم و توسط بچه مسلمان‌های جوان این کار انجام شد. اینکه می‌بینید ثباتی در بازار ارز داریم ناشی از اقتدار سیاسی است. قاضی زاده هاشمی عنوان کرد: اینکه می‌بینید ثباتی در بازار ارز داریم هم ناشی از اقتدار سیاسی است. علیرغم درگیری با دشمن تا دندان مسلح توانستیم نرخ ارز را تا حد زیادی کنترل کنیم. نه اینکه با یک مصاحبه قیمت‌ها تغییر کند. وی افزود: در اصلاح نظام بانکی باید اول جلوی دخالت اشخاص غیرمسئول و تسهیلات سفارشی را بگیریم. همین بانک دی‌پراز تسهیلات سفارشی سیاسیون بود که

نگاهی به اولین مناظره شش نامزد ریاست جمهوری؛

کمتر از انتظار

دوره‌های ماندن یا نماندن اولین حاشیه «علیرضا زاکانی» حضور با خودرو برقی در محل مناظره بود. او در حین برگزاری به همه نامزدها به جز سعید جلیلی و قاضی زاده هاشمی با کنایه‌های سیاسی حمله کرد. تقریباً همه‌ی فعالان سیاسی و مجازی باور دارند که زاکانی در این دور نیز کاندیدای پوششی خواهد بود با اینکه او صراحتاً اعلام کرده تا آخرین لحظه در میدان انتخابات حضور خواهد داشت. زاکانی در ابتدای مناظره گفت: امید دارم بتوانیم ادامه‌دهنده راه سید شهیدان اهل خدمت رئیسی باشیم. بنده یک پزشک هستم. پزشک اگر تشخیص غلط بدهد نسخه غلط می‌پیچد. تشخیص غلط به برنامه و کارنامه سیاه منجر خواهد شد. مشکل اقتصادی مشکل تحریم‌های آمریکا نیست، تجویزهای اقتصادی آمریکا نیست نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری خاطرنشان کرد: لذا بنده برای تحول در اقتصاد، در ۴ محور اساسی برای ارتقاء شاخص عدالت و پیشرفت با استفاده از همه فرصت‌های داخلی منطقه‌ای و جهانی قائل هستم. نخست اینکه باید تاکید بر استقلال اقتصادی و ثبات بخشی به اقتصاد کشور بر اساس دلارزدایی از اقتصاد و تکیه بر پول ملی و افزایش قدرت آن کنیم.

نامزدی در تراز ریاست جمهوری

آمدگی «مصطفی پور محمدی» در اولین مناظره ریاست جمهوری به طور واضح مشهود بود. تقریباً هر دو طیف اصولگرا و اصلاح‌طلب در این مورد متفق القول بودند. پورمحمدی در بخش سوم سخنان خود در این مناظره گفت: با توان ملی و مدیریتی قادر به حل مشکلات هستیم اما بایستی به نظرات کارشناسان بها بدهیم. درست است که ما سیاستگذار هستیم اما باید پشتوانه کارشناسی داشته باشیم؛ دنیای امروز دنیای فناوری، دانش، تخصص و تجربه است و اعداد و ارقام گویا هستند و اعداد فریاد می‌زند و خود را نشان می‌دهد! وی گفت: بنده به شدت سخت‌گیر هستم. طرح‌های بلندپروازانه‌ی بدون پشتوانه جواب نمی‌دهد. من طرح‌های بزرگی اجرا کردم. بایستی دقت به واقعیت‌های خارجی را در نظر بگیریم. پورمحمدی گفت: ثبات مالی رمز موفقیت اقتصادی است و اولین نکته در ثبات اقتصادی، کنترل تورم است و تورم ۵۰ ساله حدود ۲۰ درصد است اما تورم ۶ سال اخیر بالای ۴۰ درصد بوده است؛ مگر می‌شود با این تورم، ثبات اقتصادی ایجاد کنیم؟! وی خاطرنشان کرد: ناترازی بودجه و کسری بودجه ۶۰۰ تا ۷۰۰ همت است و ناچاریم به نقدینگی و تورم تن بدهیم. مگر می‌توانیم از ناترازی بانک‌ها عبور کنیم؟ بخش بزرگی از نقدینگی قفل شده است که یا به خاطر سیاست‌های تکلیفی یا بنگاه‌داری یا مسائل دیگر است.

قصد کناره‌گیری ندارد. ۵ نامزد از جبهه انقلاب {اصولگرا} در انتخابات حضور دارند که تلاش‌ها برای متقاعد کردن آن‌ها برای کناره‌گیری به نفع یکدیگر و رسیدن به یک نامزد نهایی مشهود است. جلیلی در حین برگزاری مناظره دوبار از نوع سوالات طرح شده ایراد گرفت. جلیلی در بخش سوم سخنانش در این مناظره اظهار داشت: مباحثی که مطرح شد، به انتخاب مردم کمک می‌کند. مهم است چه رویکردی می‌خواهد کشور را اداره کند.

آقای پورمحمدی گفت چرا برنامه ششم اجرا نشد؟ چون دولت اولی که شما در آن حضور داشتید، اعتقادی به آن برنامه نداشت. اولین بار بود که دولت گفت من برنامه نمی‌نویسم و مجلس برنامه را نوشت. آن دولت به مجمع تشخیص نامه نوشته بود که اگر فلان توافق امضا نشود حقوق اسفند ۹۷ را نمی‌توانیم بدهیم؛ هنوز هم امضا نشده و الان سال ۱۴۰۳ است. اما رویکرد دیگر، رویکرد شهید رئیسی است که خیلی از کارهایی که آن‌ها می‌گفتند انجام نمی‌شود را انجام داد.

او بیان کرد: سوالاتی که کارشناس گفتند فرع بر یک اصل است. اگر دولت شناخت نداشته باشد چه بخش خصوصی باشد چه بخش دولتی یا چه بین این‌ها، سواستفاده شکل می‌گیرد و ناکارآمدی بروز می‌یابد. جلیلی در بخش پنجم این مناظره در پاسخ به این سوالات عنوان کرد: امکان کنترل تورم وجود دارد؛ اولین بحث این است که باید حاکمیت ریال تقویت شود. باید گردش پول و حرکت در مسیر اقتصاد کشور باید مورد دقت قرار بگیرد که به کجا می‌رود تا بتوان آن را مدیریت کرد.

علیهشان اقدام کردیم تا با فشار دادگاه بتوانیم این تسهیلات را بگیریم. بانک قرض الحسنه باید ایجاد کنیم. مهر ایران و رسالت خوب و موفق عمل کردند. باید برای اشتغال و ازدواج و... تسهیلات قرض الحسنه را توسعه دهیم.

اعتماد به نفس یا پیروز مطمئن؟

برخی از فعالان مجازی و سیاسی نوع حضور «محمدباقر قالیباف» در مناظره را اینگونه پنداشتند که گویا او از هم اکنون خود را رئیس‌جمهور می‌داند. قالیباف در بخشی از سخنانش درباره مدیر قوی گفت: تورم از موضوعات حیاتی و جدی ماست و ما باید در حوزه تورم برای مردم، سپر حمایتی بگذاریم. طی سال‌های قبل برخی از بانک‌های خصوصی یا بانک‌های دولتی باعث خلق پول شدند و باید برای رفع این مشکل تدبیر شود. الان نقدینگی ما ۸۲۰۰ همت است و به بخش تولید نرفته است و باعث تورم شده است. وی متذکر شد: یکی از اقداماتی که در مجلس یازدهم شد آن بود که در قانون جدید بانک مرکزی، اقتدار را به بانک مرکزی بازگردانیم، چرا که پیش از تصویب این قانون، تخلفات و عدم کفایت سرمایه بانک‌ها آن طور که باید شاید رصد نمی‌شد و کنترل و نظارت دقیقی بر بانک‌ها نمی‌شد.

قالیباف تاکید کرد: معتقدم که مهمترین کار آن است که ما نیازمند یک مدیر قوی هستیم. ریشه بسیاری از مشکلات ما سیاستگذاری‌های غلط و بی‌عرضگی‌ها و بی‌تدبیری‌ها است. در دوره چهاردهم یعنی در دولت پیشرفت و خدمت حتماً این سپر حمایتی را در مقابل تورم می‌گذاریم تا حقوق و دستمزد متناسب با تورم باشد و به مردم

دستاویز به حرف‌های تکراری

«مسعود پزشکیان»، تنها نامزد جبهه اصلاحات علی‌رغم فعالیت‌های گسترده طرفدارانش، معمولی ظاهر شد. رویکردهای سیاسی-اجتماعی پیشین جبهه اصلاحات از موضوعاتی بود که او بارها مطرح کرد. او ضمن کنایه به ادعای حل سه روزه مسئله بورس کشور گفت: مردم ایران هستند که می‌توانند مشکلات را حل کنند. این توفقی که گفته می‌شود سه روزه مشکل بورس را حل می‌کنیم اشتباه است. شهید رئیسی شبانه روز زحمت می‌کشید و ما قدردان زحمت او هستیم.

اگر در داخل اختلاف داشته باشیم مرزها هم باز کنیم مشکلات حل نخواهد شد. پزشکیان در بخش دوم مناظره تلویزیونی گفت: قطعاً اگر مدیریت اصلاح شود، می‌توان از یکسری از مسائل هزینه‌ای محافظت کرد که برنامه آن مفصل است؛ در اصلاحاتی که در دنیا انجام شده در ۴۰ کشوری که بانک جهانی بررسی کرده است، ۳ اصل و ۵ استراتژی دیده شده است که اگر ما آن‌ها را در کشور عملیاتی کنیم می‌توانیم یکسری از مشکلات داخل را خواهیم نتوانست حل کنیم؛ این سه اصل عبارتند از این که چه کسی مسئول است؟ چگونه باید اقدام کند؟ و چگونه باید پاسخگو باشد؟

جلیلی ماندنی است

شاید هنوز زود باشد و باید دید مناظره‌های بعدی چگونه پیش خواهد رفت اما از ظواهر امر چنین می‌توان برداشت کرد که جلیلی

اطلاعیه دفتر رهبر انقلاب درباره برخی نقل قول‌های انتخاباتی

موجود و مکتوب از بیانات و اظهارنظرهای رهبر معظم انقلاب اسلامی و اکتفا به برداشتهای شخصی و دریافت‌های شفاهی از بیانات ایشان و یا مسئولان دفتر معظم‌له فاقد اعتبار و استناد است. انتظار می‌رود همگان نسبت به این موضوع توجه لازم را داشته باشند و از تکرار آن پرهیز شود.

نامزدهای محترم انتخابات ریاست‌جمهوری و یا اعضای ستاد و افراد منتسب به آنها در اظهارنظرها و موضع‌گیری‌ها، نقل قول‌هایی ناقص و یا نادرست از رهبر انقلاب اسلامی و یا مسئولان دفتر معظم‌له بیان کرده‌اند. اعلام می‌دارد هرگونه نقل قول غیرمستند به اسناد

مسئولان دفتر ایشان در رقابت انتخاباتی نامزدهای ریاست‌جمهوری، طی اطلاعیه‌ای خاطرنشان کرد: نقل قول‌های غیرمستند و یا برداشتهای شخصی فاقد اعتبار است. متن اطلاعیه دفتر مقام معظم رهبری به این شرح است: در روزهای اخیر مشاهده شده است که برخی از

دفتر مقام معظم رهبری درباره برخی نقل قول‌های غیرمستند از رهبر انقلاب و مسئولان دفتر ایشان طی اطلاعیه‌ای خاطرنشان کرد: نقل قول‌های غیرمستند و یا برداشتهای شخصی فاقد اعتبار است. به گزارش تسنیم، دفتر مقام معظم رهبری با اشاره به برخی نقل قول‌های غیرمستند از رهبر انقلاب و

غزاله ماندگاری

نشست خبری سازمان محیط زیست استان هرمزگان و شرکت نفت ستاره خلیج فارس برگزار شد؛

نگاه مشترک محیط زیست و صنایع راهی برای سبز ماندن

به مناسبت هفته محیط زیست، ۲۱ خردادماه نشست خبری سازمان محیط زیست استان هرمزگان به میزبانی شرکت نفت ستاره خلیج فارس برگزار شد. در این نشست رئیس سازمان محیط زیست استان هرمزگان از دستاوردهای این سازمان در دولت سیزدهم سخن گفت. مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج فارس نیز اثرگذاریها و عملکرد این شرکت در راستای ترویج فرهنگ و حفظ محیط زیست را اعلام کرد.

اثرگذاری پررنگ نفت ستاره خلیج فارس در حفظ محیط زیست
به گزارش صبح ساحل، «علیرضا جعفرپور»، مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس ضمن گرامیداشت روز محیط بان و محیط زیست گفت: «از سال ۱۹۷۲ تا کنون روز ۵ ژوئن، روز محیط زیست بوده؛ اما در ایران به علت اینکه اهمیت بیشتری به این موضوع داده شود و آشنایی مردم با محیط زیست و فرهنگ سازی آن، یک هفته را به نام "هفته محیط زیست" نامگذاری کرده اند.» وی با اشاره به اقدامات انجام شده در راستای حفظ محیط زیست، بیان کرد: «خانواده‌های پرسنل شرکت به صورت خودجوش در پاکسازی سواحل بندرعباس، هرمز و سایر سواحل نیلگون خلیج فارس مشارکت داشتند. همچنین در کوه گنو نیز پالایشگاه مسئولیتش را قبول کرد که ده‌ها تن زباله از سطح کوه گنو جمع‌آوری کند و در همین رابطه با صندوق ملی محیط زیست یک تفاهمنامه منعقد شده است که برای آبخور، راه‌سازی، تامین علوفه و غیره در حد مقدمات مجموعه کمک‌رسانی انجام شود.»

جعفرپور به اقدامات انجام شده پالایشگاه ستاره خلیج فارس در سال ۱۴۰۲ اشاره کرد و افزود: «سال گذشته توانستیم واحد تصفیه گازوئیل را راه‌اندازی کنیم که در حال حاضر پخش ترتیبی در حال عرضه است که دارای استاندارد یورو است. افزایش ظرفیت حدود یکصد هزار بشکه به ظرفیت شیرین‌سازی انواع فرآورده از اقدامات خوب این شرکت در سال گذشته بوده است. برای مثال؛ موفق به تصفیه نفت سفید شده‌ایم، نفت سفیدی که یک فرآورده غیر استاندارد و قابلیت صادرات نداشت را توانستیم در سال گذشته حدود ۶۰۰ هزار تن نفت سفید را صادر کنیم. مجموع تولید بنزین سال ۱۴۰۰ نیز ۳۳ میلیون لیتر در روز بوده اما از سال ۱۴۰۲ تاکنون ۴۴ میلیون لیتر در روز رسیده است.»

وی با بیان اینکه دریافت گواهینامه سبز، دریافت گواهی شایستگی محیط زیست از سفیر سبز سازمان ملل، کاشت نهال حرا در سواحل بندرعباس، کسب رتبه اول محیط زیست در بین شرکت‌های پالایشی از موفقیت‌های این پالایشگاه در راستای حفظ محیط است، گفت: «در حال حاضر ۱۲۰ حلقه چاه حفر کرده‌ایم که به صورت آنلاین میزان نفوذ احتمالی نفت را پایش کنیم تا در صورت بروز مشکلی، سریعاً برای حل آن اقدام نماییم. نصب سیستم‌های آنلاین در خط روی دودکش‌های کوره نیز از دیگر اقدامات است که تمام پارامتر زیست محیطی را به صورت صورت آنلاین اندازه

گیری و رصد می‌شود. خرید دستگاه پایش آنلاین برای سطح شهر بندرعباس را در اهداف خود قرار دادیم که در محیط شهری نصب می‌شود و مردم می‌توانند لحظه‌ای کیفیت هوای شهر را مشاهده کنند.» جعفرپور طرح آمونیاک در گذر انرژی جهان را یک طرح مهم خواند و ادامه داد: «حجم زیادی از سرمایه گذاری در دنیا برای انرژی خورشیدی هزینه می‌شود.

در سال گذشته نیز حجم سرمایه گذاری در این حوزه نسبت به سرمایه گذاری در حوزه نفت و گاز، بالاتر بوده است. به طور کلی، روزانه به طور متوسط، یک میلیارد دلار در زمینه انرژی خورشیدی هزینه می‌شود. در نهایت، آینده جهان در سال ۲۰۵۰ به سمتی می‌رود که حدود ۵۰ درصد انرژی جهان انرژی سولار و بادی است.» این مقام مسئول در پایان افزود: «پالایشگاه نفت ستاره خلیج فارس همواره در راستای حفظ محیط زیست و برگزاری همایش‌ها و نمایشگاه‌ها در این رابطه از هیچ تلاشی فروگذار نخواهد بود.»

تلاش برای تبدیل منطقه غرب بندرعباس به مرکز سبز شهر

«حبیب مسیحی تازیانی»، مدیرکل حفاظت محیط زیست استان هرمزگان با تشکر و قدردانی از مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج فارس برای همکاری و اثرگذاری در این راستا گفت: «رسالت اصلی واحدهای صنعتی کاهش میزان آلودگی‌هایی است که در خودش در جای دارد که تلاش، برنامه‌ریزی و هزینه بیشتر را می‌طلبد و هر چند هزینه بیشتر صرف شود، سود بیشتری برای پرسنل و مردم دربی دارد. انشالله به روزی برسیم که منطقه غرب بندرعباس، مرکز سبز بندرعباس باشد. تمامی صنایعی که در منطقه غرب شهرستان هستند علاوه بر رصد خودشان، حتی آلودگی‌هایی که از خارج می‌آیند را بتوانند کمک کنند که بار اضافی از نگاه صنایع شکل گرفته را کاهش دهند. زمانی که پرسنل صنایع همت می‌کنند و در روز محیط زیست نگاهشان به این مقوله است یعنی سهم خود را در این راه ادا کرده‌اند.

البته طبق اصل پنجم قانون اساسی؛ هر کارگر و هر شهروند نقش و سهم خودش را در حیات باید ایفا کند.» این مقام مسئول با گرامیداشت شهدای محیط زیست و جان‌فشانی آنان در این راه،

پالایشگاه نفت ستاره

خلیج فارس همواره در راستای حفظ محیط زیست و برگزاری همایش‌ها و نمایشگاه‌ها در این رابطه از هیچ تلاشی فروگذار نخواهد بود

افزود: «این عزیزان در راستای حفظ و حراست از انفال و موجوداتی که خداوند به انسان عطا کرده، جان‌فشانی می‌کنند و جان خودشان را در این مرز و بوم فدا می‌کنند.»

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان هرمزگان با اشاره به عملکرد دولت سیزدهم این سازمان ادامه داد: «در این ۳۳ ماه، کارهای ارزشمندی را انجام داده‌ایم. بهره‌برداری مجدد تصفیه‌خانه سه شهرک از جمله شهرک خلیج فارس، ساخت ۷ پاسگاه‌های محیط‌بانی که در سفر رئیس‌جمهور شهید، چهار پاسگاه افتتاح شد، ساخت و احیای دو مرکز پایش در مرکز و غرب استان که در شرق هم در مسیر انجام و برنامه‌ریزی است، برای اولین بار؛ کسب شاخص دوم در حوزه حیات، افزایش تجهیزاتی، تجهیز مناطق تحت مدیریت، افتتاح و راه‌اندازی ۱۱ خانه‌آموز خانه محیط زیست

صنعتی است را با برگزاری جلسات دو طرفه با واحدهای صنعتی و واحد در سطح کلان را رصد کنیم تا بتوانیم میزان پوشش سبز را در خارج از این واحدهای صنعتی گسترش دهیم.»

این مقام مسئول در پایان بیان کرد: «ما به دنبال نگاه مشترک از لحاظ علمی، آموزش و دانش بنیان بودن این موضوعات با صنایع هستیم که بتوانیم نکات مهم را رصد کنیم. اگر ما کنترلی در این مدل کارها نداشته باشیم در حوزه مصارف، یک ضرر اقتصادی وارد می‌شود.»

انشالله با اولویت گذاشتن این موارد بتوانیم در یک مسیر سبز واقعی حرکت کنیم تا به مسیر تعالی برسیم.»

در پایان از پرسنل سازمان حفاظت محیط زیست، خانواده شهدای محیط بان و پرسنل شرکت نفت ستاره خلیج فارس تقدیر و تشکر شد.

در استان، افزایش بیش از ۳۰۰ درصدی در حوزه آموزش، راه‌اندازی مرکز نگهداری موفق گونه‌های حیات وحش در شهرستان بندرعباس، کلید خوردن بزرگترین پروژه باز چرخانه اعصاب شهری در جنوب کشور و پیشرفت ۹۰ درصدی آن بخشی از عملکرد سی‌وسه ماهه اداره کل حفاظت محیط زیست استان است.»

مسیحی تازیانی اضافه کرد: «در تلاش هستیم که ارتباط نزدیک‌تری با حوزه دانشگاهی و تولید علم داشته باشیم و همکاری می‌کنیم که در حوزه محیط زیست کارهای علمی انجام شود که از این علم و در کنار تجربه‌ها، راهکارهای خوبی در این زمینه استخراج شود.»

از طرفی در برنامه‌ریزی‌هایی که در حوزه صنعتی اتفاق افتاده است، نیازمند این هستیم که پوشش سبز یا سبز صنایع را آنچه که در حوزه منطقه غرب بندرعباس و مناطق

رونمایی از کتاب دستور خط گویش هرمزگانی با هدف یکدست سازی املای نوشته های بومی؛

صیانت از گویش بندری

زهرا کرمی

مراسم رونمایی و جشن امضای کتاب دستور خط گویش بندری (هرمزگانی) اثر نرگس نصیری گوکی "در سالن اجتماعات فرهنگسرای طوبی برگزار شد. در این همایش که با حضور جمعی از هنرمندان، شاعران و اهالی فرهنگ، هنر و رسانه همراه بود، تعدادی از شاعران بومی استان به سبب برایش شعر و ترانه پرداختند. به همین بهانه گفت و گویی با نرگس نصیری داشتیم که خواندن آن خالی از لطف نیست.

نرگس نصیری هشتم متولد شهر زیبای بندرعباس در ۲۱ تیرماه سال ۱۳۶۳ پا به عرصه وجود گذاشتم. در دامان خانواده های ادب دوست و فرهنگی رشد کردم. تحصیلات دیپلم را در رشته علوم تجربی گذراندم و در دانشگاه وارد رشته زبان و ادبیات فارسی شدم تا اینکه در سال ۱۳۹۵ در مقطع کارشناسی ارشد فارغ التحصیل شدم. یکی از اهداف انسان متفکر برای ادامه حیات مفید، تقویت بعد روحی است که مسلمان هنری یکی از بهترین و سازنده ترین این امور است. هم اکنون در تلاشم که ابعاد هنری وجودم را بیشتر پرورش بدم. از ابتدای این امر با سرودن شعر و سپس با عکاسی و ساخت فیلم آغاز کردم و راهی بس طولانی در پیش رو دارم اگر عمری باقی باشد.

هدف از انتشار کتاب را بفرمایید

هدف از نگارش این کتاب یکدست کردن املای نوشته های بومی و سعی در کم کردن تشبیت نوشتاری است.

در مورد کتاب توضیح دهید.

کتاب پیش رو تحت عنوان [دستورخط گویش بندری] یک کتاب در باب شیوه رسم الخط است و دستور زبان نیست! هرچند برای فهم بهتر کلام ناچار شدیم در جای جای کتاب توضیحاتی در باب دستور زبان هم وارد کنیم که ممکن است خوانندگان محترم، به اشتباه این کتاب را با عنوان دستور زبان بررسی کنند! در سه بخش آغازین کتاب به تفکیک در مورد شیوه نگارش ضمیرها و شناسه ها، افعال، حرف ها و دیگر کلمات تحقیق و بحث شده است. در بخش پایانی کتاب که یک نمونه ای نو و منحصر به فرد به شیوه برگردان یک داستان اصیل به گویش بندری است، داستان کوتاهی را به گویش بندری نگاشته ایم که حال و هوایی کاملا جنوبی داشته است.

داستان کوتاه (سوترا) آخرین داستان از کتاب [به کی سلام کنم؟] اثر نویسنده ی به نام

کشور، خانم «سیمین دانشور» است. علت انتخاب این داستان برای برگردان به گویش بندری و به عنوان شاهد و نمونه برای شیوه صحیح نگاشتن متون کتبی بومی، چند مورد بوده است که به اختصار خواهیم گفت؛ ماجرای این داستان از جغرافیای استان هرمزگان و در بخش ساحلی رخ می دهد. داستان حکایت از ناخدایی دارد که در دریا دچار سانحه شده است و تحت درمان درمانگران زار قرار گرفته است.

گوشه ای از تاریخ این استان را می توان در جای جای این کتاب، بی پرده دید. پاره ای قوانین و آداب زندگی و سنت ها را معرفی کرده است و قطعا اگر این داستان به زبان همین منطقه برگردان شود، حال و هوایی دوجندان بومی پیدا خواهد کرد و لذت خواندن این داستان را برای هم استانی های عزیز بیشتر خواهد کرد.

ایده کتاب از کجا به ذهنتان خطور کرد؟

این نیازمندی را زمانی به شدت احساس کردیم که به همراه پدرم «مرتضی نصیری» در حال نگارش و ویرایش کتاب (دانشنامه ی واژگان استان هرمزگان) بودیم. در زبان فارسی چندین حرف وجود دارد که از لحاظ آوا شبیه به هم تلفظ می شوند اما از لحاظ نگارش با هم متفاوت اند از جمله انواع (ز.ظ.ذ.ض) و دیگر حروف مشابه. گاهی برای ثبت یک واژه در این کتاب، مجبور بودیم به توان تمام شکل های مختلفی که می توان آن را نگاشت، مدخل جداگانه ایجاد کنیم. این کار حجم و کار نگارش را بسیار زیاد می کرد. بارها شاهد بودم که در چاپ کتاب های بومی هم همین ایراد دیده می شد. برخی ضمیر (به) به معنای [من] را به همین صورت و برخی به صورت (م) می نوشتند. برخی مصوت کوتاه (ا) را در نگارش به شکل بلند (و) می نوشتند و از این دست موارد.

همین امر باعث شد که تحقیق کنیم و دستورخطی را ارائه دهیم که هم از زبان فارسی تبعیت کند و هم اصالت زبانی را زیر سوال نبرد، همینطور راه را برای زبان شناسان هموار کند.

تحقیق، گردآوری و نشر آن چقدر زمان برد؟

درگیری فکری ما با این مسئله از زمانی آغاز شد که مجبور به کم کردن حجم کتاب و ویرایش مجدد کتاب [دانشنامه ی واژگان خلیج فارس] به شکل موضوعی و تحت عنوان سری کتاب های [فرهنگ نصیر] شدیم. تقریباً سه سال طول کشید تا این کتاب به شکلی منسجم دست پیدا کند و در پایان سال ۱۴۰۲ آماده ی چاپ شود و مجوز بگیرد.

در مسیر نشر کتاب با چه مشکلاتی مواجه شدید؟

در اواسط سال ۱۴۰۲ این کتاب یک بار به صورت کامل تایپ و ویرایش شد اما به دلیل مشکلاتی که معمولاً رایانه ها برای ما نویسندگان ایجاد می کنند بر اثر یک ویروس،

فایل نهایی کتاب ناپدید شد. یک هفته ای را در شوک این اتفاق گذراندم تا اینکه پادم آمد نسخه ای را قبل از آن پرینت گرفته ام و برای تاییدیه علمی به استادان عزیزم جناب «دکتر اسداله نوروزی» و «دکتر حشمت اله آذر» مکان داده ام.

همان نسخه ها را مجدد شروع به تایپ کردم و در حین تایپ مجدد به نکاتی برخوردیم که اگر این نکات در این کتاب ثبت نمی شد بعدها جای پشیمانی داشت؛ به قول ضرب المثل معروف (عدو شود سبب خیرگر خدا خواهد) این اتفاق هم باعث جا افتادگی بیشتر این کتاب شد.

آیا اولین کتابتان است و آیا آثار دیگری هم در دست دارید؟

خیر - اولین کتابم مجموعه اشعارم بود، این اشعار از اولین ابیاتی که در سال ۱۳۷۴ سرودم آغاز می شد تا اشعاری که در سال ۱۴۰۱ سروده شده بود. این اشعار بدون هیچگونه دستکاری وزنی و مفهومی در مجموعه ای به نام [واژه ها کهنه تر از فکر من اند] در سال ۱۴۰۱ در انتشارات سمت روشن کلمه به چاپ رسید.

کتاب دومم کتاب [دستورخط گویش بندری] است که پیش از این در موردش گفتیم و در سال ۱۴۰۳ و در انتشارات گامرون به چاپ رسید.

کتاب [واژه نامه فرهنگ نصیر] از دیگر کتاب هایی که نامشان ذکر شد، زودتر شروع به نگارش آن کردیم اما هنوز به مرحله ی بهره برداری نرسیده است. در تلاش روز

افزودیم که این امر را به سرانجام برسانیم. همچنین در چندین کتاب نامم به عنوان ویراستار مستقل ثبت شده است از جمله کتاب های [عرشیان جزیره / چلچلی / گپ گنوغ ۲ / سروقامتان توکهور و هشت بندی / بُن گرو ...]

فاصله بین پژوهش، تدوین و انتشار کتاب چقدر بود؟

از لحاظ ظاهری به مدتی حدود ۳ سال کار پژوهش تا انتشار این کتاب به طول انجامید اما از لحاظ باطنی با این امر به مدت ۱۰ سال زیست کرده ام و دست و پنجه نرم می کنم.

در مورد نگارش کتاب و سبک آن توضیح دهید. آیا از ابتدا در ذهنتان آن را انتخاب کرده بودید؟

سبک این کتاب کاملاً علمی است اما به زبانی شیوا و ساده به توضیح مطالب پرداخته است. در ابتدا برای فصل آخر این کتاب برنامه ای نداشتیم اما لازم بود متنی را به عنوان شاهد برای پایان این کتاب انتخاب کنیم. به لطف دوستان در همخوانی داستان کوتاه [سوترا] به دعوت محمد سابیانی عزیز از فعالان هنری هرمزگان، شرکت کردم و درست زمانی این داستان به دستم رسید که به دنبال متنی برای فصل آخر کتاب بودم؛ پتانسیل جنوبی داستان سوترا من را به این واداشت که این داستان را به شکل برگردان در انتهای کتاب بیاورم و جذابیت کتاب را چند برابر کنم.

کلام آخر

از آنجایی که مبحث این کتاب در گویش بومی مبحث حساس و جدیدی بود، برای نگارش این کتاب از اساتید بزرگوار کمک گرفتیم که ذکر نام ایشان کوچکترین حقی است که بر گردن ما دارند. آقایان دکتر اسداله نوروزی و دکتر حشمت اله آذر مکان که ما را در نگارش بخش آغازین کتاب بسیار یاری دادند و جناب آقای مرتضی نصیری گوکی از پیشستازان گویش بومی که پیشتر افتخار فرزندگی ایشان نصیبم بوده است و در این امر پشتیبان و مشوق جدی من بوده اند.

امیدوارم کتاب حاضر گوشه ای از دین ما را به این خطه ادا کرده باشد هرچند اگر جان را خالصانه در طبق بخشش به پای این استان گذاشت، باز هم کم است.

در آخر از حمایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری بندرعباس و همینطور از انجمن شعر و دریای هرمزگان و حمایت صمیمانه ی دوستانم در این انجمن برای رونمایی کتاب، کمال قدردانی را دارم؛ به خصوص ناشر محترم آقای هادی فرهنگی که صمیمانه ما را برای انتشار این اثر همراهی کردند.

خلاصه ای باب معرفی کتاب

کتاب دستورخط گویش بندری (هرمزگانی) نویسنده: نرگس نصیری گوکی انتشارات: گامرون تعداد صفحات: ۱۶۲ صفحه تعداد فصل ها: چهار فصل هدف از نگارش: با هدف کم کردن تشبیت نوشتاری.

